

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. IX. De Epistolis Decretalibus antiquorum Pontificum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

LIBERTATVM ECCLESIAE GALLICANÆ. LIB. I. 25
temeritate dubitari non possit, quibusque sua reverentia, &
quidem maxima debetur.

7. Quæ igitur collectioni Dionysianæ inserta, vel assuta
sunt majori vi fortasse pollent propter usum, qui latius pa-
tuisse videtur; non tamen idcirco parvi facienda sunt alia,
quorum veritas sufficientibus argumentis manifesta fuerit.
Cujusmodi sunt v. g. epistola Julii Papæ Primi, ex Apolo-
gia 2. S. Anastasii, aliæque quamplures aliorum Pontificum
ab antiquis Scriptoribus relatæ, vel etiam à Recentioribus è
tenebris erutæ, qua in re laudabiliter hodie plures desudant.
Non est ergo cur antiqua disciplina à Gallis observanda intra
Dionysii Codicem concludatur.

C A P U T I X.

De Epistolis Decretalibus antiquiorum Pontificum.

1. **A** Cris fuit olim disceptatio inter Hincmarum Archie-
piscopum Rhemensem, & ipsius nepotem Hincma-
rum Laudunensem Episcopum, quæ etiam ad alios Episco-
pos Galliæ, & ad Nicolaum Primum summum Pontificem
attinuit, occasione Decretalium Epistolarum veterum Pon-
tificum, quas Riculphus Episcopus Moguntinus ex Hispania
in Gallias detulerat sub finem octavi, aut initio noni sæculi.
Nulla certè fuisset contentio, si adhibita fuisset debita dili-
gentia in exquirenda illarum veritate. Aut enim detecta fuisset
illarum suppositio, aut dubia saltem fides evasisset, ut
regularum loco liqueret non esse habendas.

2. Gallici scriptores ex Dionysii silentio, qui, ut diximus
quâ valuerat curâ, & diligentia præteritorum Apostolicæ se-
dis Præsulum constituta collegerat, arguunt suppositas esse
antiquas illas Decretales. Quamvis enim non ita potuerit om-
nia Dionysius assequi, ut adhuc indies non eruantur è tene-
bris certissima antiquioris temporis documenta, difficile est,
ut cum Romæ scribentem tot, tantæque epistolæ effugerint.
Quid causæ fuisset, ut tam præclara antiquitatis monumen-
ta, tamque ob dignitatem, & sanctitatem Autorum, nec

D non

26 DE NATURA, ORIGINE, AC PROGRESSU,
non ob materiæ præstantiam commendanda, per tot sæcula
in tenebris jacuissent, hoc est à primis Ecclesiæ temporibus,
quibus eam gubernarunt Pontifices, quorum nominibus in-
signiuntur, usque ad octavum, aut nonum sæculum, cum à
Riculpho in Galliam invec̃ta sunt ex Hispania sub nomine
Isidori collecta.

3. Accedit, quod earum Epistolarum stylus parum cum eo
convenit, quo communiter utebantur omnes illius ætatis
Autores, qua scriptæ dicuntur. Atque cum una, eademque
sit illarum omnium textura, satis innuitur, non diversis tem-
poribus, & sæculis, atque à tot diversis Pontificibus scrip-
tas, sed simul ab eodem scriptore confictas. Quin etiam non
defuerunt, qui, eisdem diligenter inspectis, singulas penè
illarum partes ad veros Autores illis Pontificibus recentiores
retulerint, ut factâ collatione vix dubitandi locus remaneat,
eas ex illis scriptoribus extractas, & interpolatas fuisse. Le-
guntur enim v. g. in illis non sententiæ tantum, sed phrasæ
etiam ipsæ Codicis Theodosiani tardiùs editi.

4. Deindè cum Sacræ Scripturæ loca, quæ in eis plurima,
& prolixissima sunt, referantur ex versione vulgata, quam
vel composuit, vel saltem emendavit S. Hieronymus, Pon-
tificibus illis, quorum esse dicuntur, junior, post ejus tem-
pora fabricatas fuisse, non leve argumentum est. Cumque
nihilominus S. Hieronymus illis Pontificibus vicinus extite-
rit, ac de illo S. Augustinus hoc protulerit encomium; *Hic
omnes, vel penè omnes, qui ante illum ex utraque parte orbis de doctrina Ecclesi-
astica scripserant, legit.* lib. 1. contra Julianum cap. 7. Nonne ali-
quod reperisset illarum Epistolarum vestigium inter tot volu-
mina, quot illum evolvisse novimus? At si quod occurrisset,
in texendo Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum, tot, tam-
que insignium Autorum certè non fuisset oblitus.

5. Denique qui proximè secuti sunt Pontifices, quorum-
que literæ indubitata ad nos usque devenerunt, suas senten-
tias tam venerabilium Prædecessorum autoritate confirmare
non neglexissent.

6. His, aliisque argumentis non solum Gallici scriptores,
sed etiam Romani ducti sunt, ut epistolis illis fidem dene-
garent, Eminentissimus Cardinalis Bellarminus suam his ver-
bis

bis sententiam indicat, de Romano Pontifice lib. 2. cap. 14. Indubitatas esse affirmare non audeam. Suam certius Cardinalis Baronius ad annum 865. num. 4. *Ex multis, inquit, eas reddi suspectas epistolas, quæ dicta sunt 2. Annalium tomo, dum de singulis mentio facta est, satis est demonstratum.*

7. Suspiciari quidem videbatur Hincmarus Rhemensis eas falsas esse: falsitatem tamen apertè affirmare non audebat; sed aliis rationibus vim earum conabatur infringere: nempe quod in Canonum collectione desiderarentur; quod Gelafus Primus suorum Prædecessorum literas venerabiliter tantum haberi voluisset; quod cum aliis epistolis summorum Pontificum, cum Canonibus, cum usu, imò & inter se pugnarent, & cæteris similibus.

8. Nicolaus I. etiam non nihil circa illarum veritatem hæsitare videbatur, ideoque non omnes indiscriminatim admitti volebat, sed tantum quæ veræ probarentur legitimis indiciis, quod significasse videtur his verbis epist. 42. quæ est ad universos Episcopos Galliæ; *Abstine enim ut cuiuscumque usque ad ultimum vita sua diem, qui in fide Catholica perseveravit, vel Decretalia constituta, vel de Ecclesiastica disciplina qualibet exposita debito cultu, & cum summa discretione non amplectamur opuscula, quæ dumtaxat, & antiquitus S. Romana Ecclesia conservans, nobis quoque custodienda mandavit, & penes se in suis Archievis, & in vetustis ritè monumentis recondita veneratur.* Sed instabat vehementius adversus eam rationem Gallicanorum Antistitum, quod scilicet Decretales illæ cum non haberentur in Codice Canonum, robore carerent. Videbat enim eadem ratione multorum aliorum Decretorum, & documentorum autoritatem elusum iri. Reponēbat itaque non omnia in Codicem Canonum fuisse congesta, quæ sequenda essent, alioquin, & Sacræ Scripturæ libris autoritatem defuturam.

9. Tandem si credimus Illustrissimo Petro de Marca lib. 3. cap. 6. n. 2. *ed devenitum est, ut TANTIS NOMINIBVS VETERVM PONTIFICVM CESSERINT VNA CVM RELIQVIS EPISCOPIS ETIAM GALLICANÆ ECCLESIE RECTORES.* Equidem illorum Sententiæ aliquando expressis sæpius tacitis Autorum nominibus probatæ sunt in variis Conciliis Gallicanis, & in Regiis Capitularibus.

10. Quin etiam Hincmarus ipse Rhemensis, qui eas quando

28 DE NATVRA, ORIGINE, AC PROGRESSV,
do suis consiliis adversabantur, tam acriter impugnabat; quan-
do favebant, sæpenumerò usurpavit. Non solum enim cap.
15. opusc. 55. capitum, in quo quidem opusculo earum ro-
bur imminuere vehementer conatus est, earum autoritate
usus est adversus Hincmarum Laudunensem Episcopum, &
nepotem suum eas acriter defendentem, sed etiam alibi passim.
Ita v. g. in epistola ad Carolum Calvum, quæ est 29. in edi-
tione Jacobi Sirmondi, primam S. Urbani, unicam S. Lucii,
secundam S. Stephani Papæ, & Martyris laudat.

11. Ivo Episcopus Carnotensis Canonice disciplinæ peri-
tissimus eos suæ collectioni inseruit, quam præfatus Domi-
nus de Marca ad Ecclesiæ Gallicanæ usum compactam affir-
mat lib. 3. cap. 6. n. 2.

12. Quæ quidem testimonia sufficerent ad stabiliendam
usquequaque illarum epistolarum autoritatem etiam in Gal-
liis, nisi re diligentius expensa detecta fuisset illarum falsi-
tas. Vix enim quispiam assentitur hodiè Turriano, Binio,
& paucissimis aliis, qui postremis temporibus illarum patro-
cinium susceperunt.

13. Quamvis autem ferè certum apud Scriptores tum Gal-
licanos tum Romanos hodiè sit, Epistolas illas Decretales
supposititium esse, non germanum, antiquorum Pontificum
fæctum; non eo tamen odio prosequendæ sunt, ut falsa, vel
suspecta omnis habeatur doctrina, in cujus confirmationem
adducantur; tam enim communiter receptæ sunt non solum
à summis Pontificibus, à quibus adoptatæ, ut ita dicam,
videntur, sed etiam à Theologis, Juris Canonici peritis, à
Conciliis, & à Regibus Galliæ, atque ab omni Scriptorum
genere, ut ab Ecclesia ipsa universa probatæ videantur, atque
adèd certum sit, nihil contineri (in illis saltem locis præ-
dictarum Decretalium, quæ tam universè laudatæ sunt) quod
fidei, aut bonis moribus non consentiat. Ab iis tamen de in-
dustria citandis abstinemus, etiamsi nobis maximè favere
videantur, ne doctrinæ certæ dubiis probationibus fidem
conciliare velle videamur; nec illarum quamvis in Gallia re-
ceptarum, ac diù in pretio habitarum autoritatem variis li-
bertatum Gallicanarum capitibus, quibus adversantur op-
ponemus.

C A-